

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 25. februarja 2021 *

„Predhodno odločanje – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah – Uredba (EU) št. 1215/2012 – Pristojnost za individualne pogodbe o zaposlitvi – Določbe oddelka 5 poglavja II – Uporaba – Pogodba, sklenjena v državi članici za zaposlitev pri družbi s sedežem v drugi državi članici – Neopravljanje dela med celotnim trajanjem pogodbe – Izključitev uporabe nacionalnih pravil o pristojnosti – Člen 21(1)(b)(i) – Pojem ‚kraj, v katerem ali iz katerega delavec običajno opravlja svoje delo‘ – Pogodba o zaposlitvi – Kraj izpolnitve pogodbe – Obveznosti delavca do njegovega delodajalca“

V zadevi C-804/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landesgericht Salzburg (deželno sodišče v Salzburgu, Avstrija) z odločbo z dne 23. oktobra 2019, ki je na Sodišče prispela 31. oktobra 2019, v postopku

BU

proti

Markt24 GmbH,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, L. Bay Larsen, sodnik, C. Toader, sodnica, M. Safjan (poročevalec) in N. Jääskinen, sodnika,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Markt24 GmbH G. Herzog, Rechtsanwalt,
- za češko vlado M. Smolek, J. Vlácil in I. Gavrilová, agenti,
- za Evropsko komisijo M. Wilderspin in M. Heller, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 29. oktobra 2020

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 7, točka 1, in člena 21 Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med BU, fizično osebo s stalnim prebivališčem v Avstriji, in Markt24 GmbH, družbo nemškega prava, ki ima sedež v Unterschleißheimu, ki spada v Landkreis München (teritorialna skupnost München, Nemčija), glede tega, da zadnjenavedena družba tožeči stranki ni izplačala izostalih plač, sorazmernih posebnih izplačil ter nadomestila za neizrabljeni letni dopust.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 14 in 18 Uredbe št. 1215/2012 je navedeno:

„(14) [...]

[...] Da bi zagotovili varstvo [...] zaposlenih, zaščitili pristojnost sodišč držav članic v situacijah, ko imajo izključno pristojnost, in spoštovali avtonomnost strank, [...] bi morala določena pravila o pristojnosti iz te uredbe veljati ne glede na to, kje ima toženec stalno prebivališče.

[...]

(18) Šibkejša stranka bi morala biti v zvezi [s] [...] pogodbami o zaposlitvi zaščitena s pravili o pristojnosti, ki so za varstvo njenih pravic ugodnejša od splošnih pravil.“

- 4 Poglavje II te uredbe se nanaša na pristojnost. Oddelek 1 navedenega poglavja, naslovljen „Splošne določbe“, vsebuje člene od 4 do 6.

- 5 Člen 4 navedene uredbe v odstavku 1 določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

- 6 Člen 5 iste uredbe določa:

„1. Osebe s stalnim prebivališčem v državi članici so lahko tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil iz oddelkov 2 do 7 tega poglavja.

2. Zoper osebe iz odstavka 1 se ne uporabljajo zlasti pravila o nacionalni pristojnosti [nacionalna pravila o pristojnosti], o katerih Komisijo v skladu s točko (a) člena 76(1) uradno obvestijo države članice.“

- 7 Oddelek 2 poglavja II Uredbe št. 1215/2012, naslovljen „Posebna pristojnost“, vsebuje člene od 7 do 9 te uredbe.

8 Člen 7 navedene uredbe določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;
- (b) za namene te določbe, in razen če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

[...]

- v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

- (c) če se ne uporabi točka (b), potem se uporabi točka (a);

[...]

5. če gre za spor, ki izhaja iz poslovanja podružnice, agencije ali druge poslovne enote, pred sodišči v kraju, v katerem se nahaja ta podružnica, predstavništvo ali poslovna enota;

[...]“

- 9 Oddelek 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012, naslovljen „Pristojnost za individualne pogodbe o zaposlitvi“, vsebuje člene od 20 do 23 te uredbe.

10 Člen 20(1) navedene uredbe določa:

„V zadevah v zvezi z individualnimi pogodbami o zaposlitvi se pristojnost določa v skladu s tem oddelkom brez poseganja v člen 6, točko 5 člena 7 in v primeru postopka zoper delodajalca točko 1 člena 8.“

11 Člen 21(1) iste uredbe določa:

„Delodajalec s stalnim prebivališčem [sedežem] v državi članici je lahko tožen:

- (a) pred sodišči države članice, v kateri ima stalno prebivališče [sedež], ali
- (b) v drugi državi članici:
 - (i) pred sodišči v kraju, kjer ali odkoder delavec običajno opravlja svoje delo, ali pred sodišči v kraju, kjer je nazadnje opravljal svoje delo, ali
 - (ii) če delavec običajno ne opravlja ali ni opravljal svojega dela v eni in isti državi, pred sodišči v kraju, kjer se nahaja ali se je nahajala poslovna enota, ki je zaposlila delavca.“

Avstrijsko pravo

- 12 Člen 4 Bundesgesetz über die Arbeits- und Sozialgerichtsbarkeit (Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz) (zvezni zakon o delovnih in socialnih sodiščih) z dne 7. marca 1985 (v nadaljevanju: ASGG) v odstavku 1 določa:

„Za spore, navedene v členu 50(1), je po izbiri tožeče stranke krajevno pristojno:

1. v primerih iz točk od 1 do 3 tudi sodišče, na območju katerega
 - (a) ima delavec med trajanjem delovnega razmerja stalno ali običajno prebivališče ali ga je imel ob prenehanju delovnega razmerja,

[...]

(d) je treba opraviti plačilo ali, če je delovno razmerje prenehalo, ga je bilo treba nazadnje opraviti [...]

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 13 Uslužbenec družbe Markt24 s sedežem v Unterschleißheimu, ki spada v teritorialno skupnost München, je v Salzburgu (Avstrija) navezal stik z BU s stalnim prebivališčem v Avstriji in BU je s to družbo prek tega uslužbenca podpisala pogodbo o zaposlitvi kot čistilka, zadolžena za čiščenje, za obdobje od 6. septembra do 15. decembra 2017 (v nadaljevanju: zadevna pogodba).
- 14 Družba Markt24 je imela na začetku delovnega razmerja, vzpostavljenega z zadevno pogodbo, pisarno v Salzburgu. Vendar ta pogodba ni bila podpisana v navedeni pisarni, ampak v pekarni v Salzburgu. Dogovorjeni datum nastopa dela je bil 6. september 2017, delo pa naj bi se opravljalo v Münchnu. Vendar družba Markt24 nazadnje BU ni dodelila nobenega dela.
- 15 Čeprav je bila BU dosegljiva po telefonu in je čakala na delo, za družbo Markt24 dejansko ni opravila nobenega dela. BU ni imela telefonske številke uslužbenca družbe Markt24, s katerim je bila v stiku za sklenitev zadevne pogodbe, saj sta bila v tej pogodbi navedena avstrijska telefonska številka družbe Markt24 in nemški naslov te družbe. BU je bila do 15. decembra 2017 pri avstrijskem nosilcu socialnega zavarovanja registrirana kot zaposlena oseba. Družba Markt24 je nato BU odpovedala pogodbo o zaposlitvi.
- 16 BU je 27. aprila 2018 pri Landesgericht Salzburg (deželno sodišče v Salzburgu, Avstrija), predložitvenem sodišču, proti družbi Markt24 vložila tožbo za izplačilo skupnega zneska 2962,80 EUR bruto iz naslova izostalih plač, sorazmernih posebnih izplačil ter nadomestila za neizrabljeni letni dopust za obdobje od 6. septembra 2017 do 15. decembra 2017. BU je predložila tri plačilne liste za mesece od septembra do novembra 2017, na katerih je bila družba Markt24 navedena kot delodajalec.
- 17 Ker družbi Markt24 ni bilo mogoče vročiti tožbe BU, kljub več poskusom na različnih naslovih po pošti in prek Amtsgericht München (okrajno sodišče v Münchnu, Nemčija), in ker predstavniki te družbe nimajo znanega prebivališča, je bil s sklepom z dne 26. decembra 2018 v skladu z avstrijskimi določbami imenovan zastopnik za zastopanje te družbe v okviru postopka. Tako določeni zastopnik je z vlogo z dne 7. januarja 2019 izpodbijal pristojnost avstrijskih sodišč na splošno kot tudi posebej pristojnost predložitvenega sodišča.
- 18 V teh okoliščinah se to sodišče sprašuje, ali se člen 21 Uredbe št. 1215/2012 uporablja za delovno razmerje, v okviru katerega delavka, čeprav je sklenila pogodbo o zaposlitvi v Avstriji, ni opravljala nobenega dela, vendar je čakala na delo.
- 19 Po mnenju predložitvenega sodišča sta trajanje in stabilnost delovnega razmerja v obdobju od 6. septembra do 15. decembra 2017 izkazana. To sodišče dodaja, da sta tako predpogodbena faza pred sklenitvijo zadevne pogodbe kot tudi ta sklenitev potekali v Avstriji, BU pa je bila poleg tega registrirana pri avstrijskem nosilcu socialne varnosti.
- 20 Predložitveno sodišče med drugim navaja, da gre pri delavcih, tako kakor pri potrošnikih, za kategorijo oseb, ki potrebuje varstvo in ki z določbami prava Unije ne bi smela biti postavljena v slabši položaj glede na pravila nacionalnega prava. Pri tem je treba po mnenju tega sodišča zlasti opozoriti na finančni položaj delavca, ki mu je zaradi nizkih dohodkov oteženo uveljavljanje pravic v drugi državi članici.

- 21 V teh okoliščinah je Landesgericht Salzburg (deželno sodišče v Salzburgu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se člen 21 Uredbe št. 1215/2012 uporablja za delovno razmerje, pri katerem je bila sicer pogodba o zaposlitvi sklenjena v Avstriji za opravljanje dela v Nemčiji, vendar delavka, ki je več mesecev v Avstriji čakala na delo, ni opravila nobenega dela?

Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:

2. Ali je treba člen 21 Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da se lahko uporabi nacionalna določba, kakršna je tista v členu 4(1)(a) [ASGG], ki delavki omogoča (lažjo) vložitev tožbe v kraju, kjer ima v času trajanja delovnega razmerja stalno prebivališče ali ga je imela v času prenehanja delovnega razmerja?
3. Ali je treba člen 21 Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da se lahko uporabi nacionalna določba, kakršna je tista v členu 4(1)(d) ASGG, ki delavki omogoča (lažjo) vložitev tožbe v kraju, kjer je treba opraviti plačilo ali ga je bilo treba opraviti ob prenehanju njenega delovnega razmerja?

Če sta odgovora na drugo in tretje vprašanje nikalna:

4. Ali je treba člen 21 Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je treba v primeru delovnega razmerja, v okviru katerega delavka ni opravila nobenega dela, tožbo vložiti v tisti državi članici, v kateri je delavka čakala na delo?

Ali je treba člen 21 Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je treba v primeru delovnega razmerja, v okviru katerega delavka ni opravila nobenega dela, tožbo vložiti v tisti državi članici, v kateri je bila pogodba o zaposlitvi pripravljena in sklenjena, tudi če je bilo v njej dogovorjeno oziroma načrtovano opravljanje dela v drugi državi članici?

Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen:

5. Ali se člen 7, točka 1, Uredbe št. 1215/2012 uporablja za delovno razmerje, pri katerem je bila sicer pogodba o zaposlitvi sklenjena v Avstriji za opravljanje dela v Nemčiji, vendar pa delavka, ki je več mesecev v Avstriji čakala na delo, ni opravila nobenega dela, če se lahko uporabi nacionalna določba, kakršna je tista v členu 4(1)(a) ASGG, ki delavki omogoča (lažjo) vložitev tožbe v kraju, kjer ima v času trajanja delovnega razmerja stalno prebivališče ali ga je imela v času prenehanja delovnega razmerja, ali če se lahko uporabi nacionalna določba, kakršna je tista v členu 4(1)(d) ASGG, ki delavki omogoča (lažjo) vložitev tožbe v kraju, kjer je treba opraviti plačilo ali ga je bilo treba opraviti ob prenehanju njenega delovnega razmerja?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 22 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba določbe iz oddelka 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012, naslovljenega „Pristojnost za individualne pogodbe o zaposlitvi“, razlagati tako, da se uporabljajo za tožbo zaposlenega s stalnim prebivališčem v državi članici proti delodajalcu s sedežem v drugi državi članici, če je bila pogodba o zaposlitvi dogovorjena in sklenjena v državi članici stalnega prebivališča delavca in je določala, da je kraj opravljanja dela v državi članici delodajalca, tudi če to delo iz razloga, ki ga je mogoče pripisati temu delodajalcu, ni bilo opravljeno.

- 23 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu s členom 20 Uredbe št. 1215/2012 pristojnost v zadevah v zvezi z individualnimi pogodbami o zaposlitvi določena v oddelku 5 poglavja II te uredbe, naslovljenem „Pristojnost za individualne pogodbe o zaposlitvi“, ki vsebuje člene od 20 do 23 te uredbe, brez poseganja v člen 6 in člen 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 ter v primeru tožbe zoper delodajalca člen 8, točka 1, te uredbe.
- 24 Pojem „individualna pogodba o zaposlitvi“ iz člena 20 Uredbe št. 1215/2012 je treba razlagati samostojno, da se zagotovi enotna uporaba pravil o pristojnosti, določenih s to uredbo, v vseh državah članicah (glej v tem smislu sodbo z dne 14. septembra 2017, Nogueira in drugi, C-168/16 in C-169/16, EU:C:2017:688, točki 47 in 48 ter navedena sodna praksa).
- 25 Kot je razvidno iz sodne prakse Sodišča, ta pojem predpostavlja podrejenost delavca delodajalcu, bistvena značilnost delovnega razmerja pa je okoliščina, da mora ena oseba v nekem času v korist druge osebe in po njenih navodilih opravljati storitve, v zameno za katere ima pravico prejeti plačilo (glej po analogiji sodbi z dne 10. septembra 2015, Holterman Ferho Exploitation in drugi, C-47/14, EU:C:2015:574, točki 40 in 41, in z dne 11. aprila 2019, Bosworth in Hurley, C-603/17, EU:C:2019:310, točki 25 in 26).
- 26 V takem primeru je treba šteti, da sta stranki vezani s „pogodbo o zaposlitvi“ v smislu člena 20 Uredbe št. 1215/2012, ne glede na to, ali je bilo delo, ki je predmet te pogodbe, opravljeno ali ne.
- 27 Ker je iz predložitvene odločbe razvidno, da je v postopku v glavni stvari zadevna pogodba vzpostavila razmerje podrejenosti med delodajalcem in delavcem ter je ustvarila pravice in obveznosti vsake od strank v okviru delovnega razmerja, spor, ki se nanaša na to pogodbo, spada na področje uporabe določb oddelka 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 ne glede na to, da ta pogodba ni bila izpolnjena.
- 28 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba določbe iz oddelka 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012, naslovljenega „Pristojnost za individualne pogodbe o zaposlitvi“, razlagati tako, da se uporabljajo za tožbo zaposlenega s stalnim prebivališčem v državi članici proti delodajalcu s sedežem v drugi državi članici, če je bila pogodba o zaposlitvi dogovorjena in sklenjena v državi članici stalnega prebivališča delavca in je določala, da je kraj opravljanja dela v državi članici delodajalca, tudi če to delo iz razloga, ki ga je mogoče pripisati temu delodajalcu, ni bilo opravljeno.

Drugo in tretje vprašanje

- 29 Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba določbe iz oddelka 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da nasprotujejo uporabi nacionalnih pravil o pristojnosti v zvezi s tožbo, kakršna je ta iz točke 28 te sodbe, če bi se ta pravila izkazala za ugodnejša za delavca.
- 30 Opozoriti je treba, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso cilj tako Konvencije z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32), kakor je bila spremenjena z zaporednimi konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji, kot Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42) in Uredbe št. 1215/2012, ki sta nasledili navedeno konvencijo, vzpostaviti enotna pravila o mednarodni sodni pristojnosti (sodbe z dne 3. julija 1997, Benincasa, C-269/95, EU:C:1997:337, točka 25; z dne 17. novembra 2011, Hypoteční banka, C-327/10, EU:C:2011:745, točki 33 in 45, in z dne 7. julija 2016, Hőszig, C-222/15, EU:C:2016:525, točka 31).

- 31 Na eni strani člen 4(1) Uredbe št. 1215/2012 določa, da so „osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice“. Na drugi strani so lahko v skladu s členom 5(1) te uredbe „[o]sebe s stalnim prebivališčem v državi članici [...] tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil iz oddelkov 2 do 7 [poglavja II navedene uredbe]“.
- 32 Iz tega sledi, kot je generalni pravobranilec navedel v točkah 41 in 42 sklepnih predlogov, da če spor s tujim elementom spada na stvarno področje uporabe Uredbe in ima tožena stranka stalno prebivališče na ozemlju države članice, morajo enotna pravila o pristojnosti, določena z Uredbo št. 1215/2012, prevladati nad nacionalnimi pravili o pristojnosti (glej v tem smislu sodbi z dne 17. novembra 2011, Hypoteční banka, C-327/10, EU:C:2011:745, točki 33 in 45, in z dne 19. decembra 2013, Corman-Collins, C-9/12, EU:C:2013:860, točka 22).
- 33 Ta načelna izključitev nacionalnih pravil o pristojnosti velja tudi za določbe iz oddelka 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012, za katere je Sodišče pojasnilo, da niso le posebne, ampak tudi izčrpne (glej po analogiji sodbo z dne 21. junija 2018, Petronas Lubricants Italy, C-1/17, EU:C:2018:478, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 34 Zato v okviru tožbe, ki spada na področje uporabe določb iz oddelka 5 poglavja II te uredbe, ni mogoče uporabiti nacionalnih pravil za določitev pristojnosti v zadevah v zvezi z individualnimi pogodbami o zaposlitvi, ki se razlikujejo od tistih iz teh določb, ne glede na to, ali so navedena nacionalna pravila za delavca ugodnejša.
- 35 Na drugo in tretje vprašanje je torej treba odgovoriti, da je treba določbe iz oddelka 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da nasprotujejo uporabi nacionalnih pravil o pristojnosti v zvezi s tožbo, kakršna je ta iz točke 28 te sodbe, ne glede na to, ali se ta pravila izkažejo za ugodnejša za delavca.

Četrto vprašanje

- 36 Predložitevno sodišče s četrtem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 21 Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da se uporablja za tožbo, kot je ta iz točke 28 te sodbe. Predložitevno sodišče po potrebi predlaga tudi določitev pristojnega sodišča na podlagi tega člena.
- 37 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je lahko delodajalec s sedežem v državi članici tožen bodisi – v skladu s členom 21(1)(a) te uredbe – pred sodišči države članice, v kateri ima sedež, bodisi – v skladu s členom 21(1)(b)(i) in (ii) navedene uredbe – pred sodišči v kraju, kjer ali od koder delavec običajno opravlja svoje delo, ali pred sodišči v kraju, kjer je nazadnje opravljal svoje delo, ali, če delavec običajno ne opravlja ali ni opravljal svojega dela v eni in isti državi, pred sodišči v kraju, kjer je ali je bila poslovna enota, ki je zaposlila delavca.
- 38 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da sodišča, pri katerih je delavec vložil tožbo, niso sodišča države članice, v kateri ima delodajalec sedež, kot to dopušča člen 21(1)(a) Uredbe št. 1215/2012. Prav tako iz okoliščin zadeve v glavni stvari ni razvidno, da bi tožba delavca spadala v okvir člena 21(1)(b)(ii) te uredbe.
- 39 Zato je treba ugotoviti, ali se za tožbo, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, tudi če ni bilo opravljeno nobeno delo, uporablja člen 21(1)(b)(i) navedene uredbe, ki določa, da je delodajalec s sedežem v državi članici lahko tožen v drugi državi članici pred sodišči v kraju, kjer ali od koder delavec običajno opravlja svoje delo, ali pred sodišči v kraju, kjer je nazadnje opravljal svoje delo.

- 40 V zvezi s tem je treba pojem „kraj, kjer delavec običajno opravlja svoje delo“ iz člena 19, točka 2(a), Uredbe št. 44/2001, ki ustreza členu 21(1)(b)(i) Uredbe št. 1215/2012, razlagati tako, da se nanaša na kraj, v katerem ali iz katerega delavec dejansko opravlja bistveni del svojih obveznosti do delodajalca (glej v tem smislu sodbo z dne 14. septembra 2017, Nogueira in drugi, C-168/16 in C-169/16, EU:C:2017:688, točka 59).
- 41 Kot je generalni pravobranilec navedel v točkah 61 in 63 sklepnih predlogov, če pogodba o zaposlitvi ni bila izpolnjena, je namen, ki sta ga stranki izrazili v pogodbi, načeloma edini element, s katerim je mogoče določiti običajni kraj opravljanja dela za namene člena 21(1)(b)(i) Uredbe št. 1215/2012. Ta razlaga namreč omogoča, da se kar najbolj zagotovi visoka stopnja predvidljivosti pravil o pristojnosti, saj je kraj dela, ki sta ga stranki predvideli v pogodbi o zaposlitvi, načeloma mogoče enostavno opredeliti.
- 42 Zato je treba člen 21(1)(b)(i) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da se tožba, ki se nanaša na delovno razmerje, kakršno je to, ki je navedeno v točki 28 te sodbe, lahko vloži pri sodišču države članice, kjer bi moral delavec v skladu s pogodbo o zaposlitvi opraviti bistveni del svojih obveznosti do delodajalca.
- 43 Kot pa je razvidno iz predložitvene odločbe v tej zadevi, je bil kraj, v katerem bi moral delavec v skladu z zadevno pogodbo opraviti bistveni del svojih obveznosti do delodajalca, v Münchnu.
- 44 Dodati je treba, da se na podlagi člena 20(1) Uredbe št. 1215/2012 pristojnost določa v skladu z oddelkom 5 poglavja II te uredbe „brez poseganja v člen 6, točko 5 člena 7 in v primeru postopka zoper delodajalca točko 1 člena 8“ navedene uredbe.
- 45 V skladu z navedenim členom 7, točka 5, je oseba s stalnim prebivališčem v državi članici lahko tožena v drugi državi članici, „če gre za spor, ki izhaja iz poslovanja podružnice, agencije ali druge poslovne enote, pred sodišči v kraju, v katerem se nahaja ta podružnica, predstavništvo ali poslovna enota.“
- 46 Predložitveno sodišče mora presoditi, ali se lahko navedena določba uporabi tudi v tej zadevi, ker je, kot je razvidno iz predložitvene odločbe, na eni strani družba Markt24 na začetku delovnega razmerja, vzpostavljenega z zadevno pogodbo, imela pisarno v Salzburgu in ker je morala na drugi strani delavka v skladu z zadevno pogodbo bistveni del svojih obveznosti do delodajalca opraviti v Münchnu.
- 47 Opozoriti je treba, da je treba pojme „podružnica“, „predstavništvo“ in „druga poslovna enota“ iz člena 7, točka 5, Uredbe št. 1215/2012 razlagati samostojno, kot da predpostavljajo obstoj centra poslovnih dejavnosti, ki se dolgoročno odraža navzven in ki je trajna izpostava matične družbe. Ta center mora imeti svojo upravo in mora biti materialno opremljen za poslovanje s tretjimi osebami, tako da se jim ni treba neposredno obračati na matično družbo (glej v tem smislu sodbo z dne 11. aprila 2019, Ryanair, C-464/18, EU:C:2019:311, točka 33 in navedena sodna praksa).
- 48 Dodati je treba, da se ta določba uporabi le, če se spor nanaša bodisi na ravnanja v zvezi z upravljanjem teh enot bodisi na obveznosti, ki so jih slednje prevzele v imenu matične družbe, če je treba obveznosti izpolniti v državi, v kateri so enote (glej v tem smislu sodbo z dne 11. aprila 2019, Ryanair, C-464/18, EU:C:2019:311, točka 33 in navedena sodna praksa).
- 49 Ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov je treba na četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 21(1)(b)(i) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da se tožba, kakršna je ta iz točke 28 te sodbe, lahko vloži pri sodišču v kraju, v katerem ali iz katerega bi morala delavka v skladu s pogodbo o zaposlitvi opraviti bistveni del svojih obveznosti do delodajalca, brez poseganja v člen 7, točka 5, te uredbe.

Peto vprašanje

- 50 Ker je bilo peto vprašanje postavljeno le, če bi bil odgovor na prvo vprašanje nikalen, glede na pritrdilni odgovor na to prvo vprašanje nanj ni treba odgovoriti.

Stroški

- 51 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Določbe iz oddelka 5 poglavja II Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, naslovljenega „Pristojnost za individualne pogodbe o zaposlitvi“, je treba razlagati tako, da se uporabljajo za tožbo zaposlenega s stalnim prebivališčem v državi članici proti delodajalcu s sedežem v drugi državi članici, če je bila pogodba o zaposlitvi dogovorjena in sklenjena v državi članici stalnega prebivališča delavca in je določala, da je kraj opravljanja dela v državi članici delodajalca, tudi če to delo iz razloga, ki ga je mogoče pripisati temu delodajalcu, ni bilo opravljeno.
2. Določbe iz oddelka 5 poglavja II Uredbe št. 1215/2012 je treba razlagati tako, da nasprotujejo uporabi nacionalnih pravil o pristojnosti v zvezi s tožbo, kakršna je ta iz točke 1 izreka te sodbe, ne glede na to, ali se ta pravila izkažejo za ugodnejša za delavca.
3. Člen 21(1)(b)(i) Uredbe št. 1215/2012 je treba razlagati tako, da se tožba, kakršna je ta iz točke 1 izreka te sodbe, lahko vloži pri sodišču v kraju, v katerem ali iz katerega bi moral delavec v skladu s pogodbo o zaposlitvi opraviti bistveni del svojih obveznosti do delodajalca, brez poseganja v člen 7, točka 5, te uredbe.

Podpisi